בר אהבה אמרי בי רב תנינא ו' נחלקין עד י'

אי אמרת בשלמא נברך עדיף מש"ה נחלקין

אלא א"א ברכו עדיף אמאי נחלקין אלא לאו

ש"מ נברך עדיף ש"מ תניא נמי הכי *בין

שאמר ברכו בין שאמר נברך אין תופסין אותו

על כך *והנקדנין תופסין אותו על כך

*ומברכותיו של אדם ניכר אם ת״ח הוא אם

לאו כיצד רבי אומר ובמובו הרי זה ת"ח

"ומשובו ה"ו בור א"ל אביי לרב דימי והכתיב

פיך ואמלאהו ההוא כד"ת כתיב תניא רבי

אומר בשובו חיינו הרי זה ת"ח יחיים הרי זה

בור *נהרבלאי מתני איפכא ולית הלכתא

כנהרבלאי אמר רבי יוחנן נברך שאכלנו

משלו הרי זהת"ח 'למי שאכלנו משלו הרי זה

בור אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי

והא אמרינן *למי שעשה לאבותינו ולנו את

כל הנסים האלו א"ל התם מוכחא מילתא

מאן עביד ניסי קודשא ב"ה א"ר יורנן (6) ברוך

שאכלנו משלו הרי זה ת״ח יעל המוון שאכלנו

הרי זה בור* א"ר הונא בריה דרב יהושע לא

[עי׳ חולין כו רים ע״ה]

א ב ג ד (ה) מושים או"ח סי׳ קוב סיא: [ה מיי׳ פ"ה מהל׳ ברכות הלכה ד]: סלכה ד]: סח ו עוש"ע או"ה פי׳

קלג סעיף א :
קלג סעיף א :
סמו ז מיי פיה מהלכות
ברכות הלי יד סמג
עשין כז סוש"ע או"ח
סיי קלד סעיף א :

[גי׳ הערוך והנקרנין פי׳ המדקדק שלא כדבר טרך וכלשון ערכי קורין אותו אלמנקר כגון מרנגולת המנקר באשפה ערוך [ערך נקר

ע ח מיי׳ פ"ט מהלכות תפלה הלכה א ופי"ב כלכה ה סמג עשין ים מוש"ע או"ה סי' מו סעיף א [ובסי' קלע סעיף ז] : עא מ מיי׳ פים מהלי ברכות הלי י סמג עשין כז עוש"ע או"ח סיי

קלג סעיף ח : עב י מיי׳ שם הלכה יב סמג שם עוש"ע או"ח סי׳ קנה סעיף ה: עג כל מיי׳ שם הלי יה

הגהות הביח (א) גמ' א"ר יוחנן ברוך שאכלנו.כ"ב ובאשב"י (מגיה) [הגירסה] נכרך וקחי דר' יותנן על נכרך: (כ) שם חינן רשחין ליחלק(ל"ה ח"ר מכח וכו" מככרו לענמו אינן רשאין ליחלק) תח"מ וכ"ב כך (ג) רש"ד ד"ה אלא לאו וכו' ששה נחלקין עד עשרה: (ד) ד"ה כדחנן וכו' משנו נ"כ באשר"י (מגיה) [הגירסא] ג"כ שלו וכן במשכה :

הגהות הגריא [ח] נמ׳ ליח חמר כ׳ אכא. נ"ב כאן גי" תחחלפות כרא"ש ל"ג לכ ורי"ף ל"ג לרחשונה :

(פסחים פח. מגילה יר: עו"ג טו: ע"ש פירש"י לשנה)

אלא כי הדדי נינהו ועדיף אלא כי הדדי נינהו ועדיף הייט חשוב *כמו הקישה עדיף וג"ש עדיף פ' היזהו מקומן (ד' מחי) ר"ל דההיקש חשוב ואין לבטלו מפני הג"ש וה"כ קאמר

נברך חשוב כמו ברכו ולפיכך לא יוליא שלמו מן הכלל והקונטרם אף ברכו ומ"מ נברך עדיף דאמר רב אדא

מוחק עדיף ומיהו אתי שפיר עדיף כדפי : ללה המזון הרי זה בור. דמשמע דמברך לבעל הבית המאכילו דאי לרחמנא למה הוא מזכיר מזון בלא מזון יש הרבה לברכו:

אמר רבא הלכה כר"ע. פירש ר"ח דהכי קיי"ל והלכך בין בעשרה בין במאה בין ברבוא אומר נברך אלהינו על המזון שאכלנו אבל בג' לא יזכיר על המזון כדאמר לעיל וגם בעשרה אם אינו רולה להזכיר על המזון הרשות בידו ואומר ובמובו חיינו : שלשה שישבו לאכול כאחד. אף על פי שהיו חלוקין בככר שכל אחד ואחד אוכל מככרו אינן רשאין ליחלק כלומר אף על פי שהן חלוקין בככרות וס"ד אין זה לרוף ולה חל עליהם חובת זימון אפ"ה . איכן רשאין ליחלק:

שאבל אי אקדימו ואזמינו עלייהו בדוכתייהו . פי' שאכל כל אחד מהשלשה והפסיק לשתים שהיו מחוד מהשנשה והפסיק נשתים שהיו במנג שם מושיפי מסובין עמו עד הזן כדחיתה לעיל או'ה סיי קוג ספיף ד: מסובין עמו עד און בינוימו עד פגמיי של מוציע (דף מה:) פרח חובת זמון מעליהם עד פגמיי של מוציע ללומר פטורין מן הזמון ורשאין עתה ליחלק ורש"י לא פירש כן: שחלקוה

אמרן אלא בג' דליכא שם שמים אבל בעשרה דאיכא שם שמים מוכחא מילתא כדתגן כענין שהוא מברך כך עונין אחריו ברוך ה' אלהי ישראל אלהי הצבאות בדתגן בענין שהוא מברך כך עשרה רבוא : אחד עשרה ואחד עשרה רבוא הא גופא קשיא אמרת אחר עשרה ואחד עשרה רבוא אלמא כי הדדי נינהו והדר קתני במאה אומר באלף אומר ברבוא אומר אמר רב יוסף לא קשיא הא ר' יוםי הגלילי הא ר"ע דתנן ר' יוםי הגלילי אומר לפי רוב הקהל הם מברכין ישנאמר °במקחלות ברכו אלהים: אר"ע מה מצינו בבית הכנסת וכו': ור"ע האי קרא דרבי יוםי הגלילי מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתניא "היה ר' מאיר אומר מנין שאפי' עוברין שבמעי אמן אמרו שירה על הים שנאמר במקהלות ברכו אלהים ה' ממקור ישראל ואידך ממקור נפקא אמר רבא החלכה כר"ע רבינא ורב חמא בר בוזי אקלעו לבי ריש גלותא קם רב חמא וקא מהדר אבי מאה א"ל רבינא לא צריכת הכי אמר רבא הלכה כר"ע אמר רבא 'כי אכלינן רפתא בי ריש גלותא מברכינן ג' ג' וליברכו י' י' שמע ריש גלותא ואיקפד וניפקו בברכתא דריש גלותא איידי דאוושו כ"ע לא שמעי אמר רבה תוספאה 'הני ג' דכרכי רפתא בהדי הדדי וקדים חד מינייהו ובריך לדעתיה אינון נפקין בומון דידיה איהו לא נפיק בומון דידהו *לפי שאין זמון למפרע: ר' ישמעאל אומר: רפרם בר פפא איקלע לבי כנישתא דאבי גיבר קם קרא בספרא ואמר ברכו את ה' ואשתיק ולא אמר המבורך אוושו כ"ע ברכו את ה' המבורך אמר רבא פתיא "אוכמא בהדי פלוגתא למה לך. ועוד יהא נהוג עלמא כרבי ישמעאל: מתני *יני שאכלו כאחת אינן רשאין ליחלק וכן ד' וכן חמשה ו' נחלקין עד עשרה ועשרה אין נחלקין עד כ' שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו הרי אלו מצמרפין לומון ואם לאו אלו מומנין לעצמן ואלו מומנין לעצמן. אין מברכין על היין עד שיתן לתוכו מים דברי ר' אליעזר וחכ"א מברכין: גבו מאי קמ"ל תנינא חדא זימנא "ג' שאכלו כאחת חייבין לומן הא קמ"ל כי הא דאמר רבי אבא אמר שמואל יג' שישבו לאכול כאחת ועדיין לא אכלו אינן רשאין ליחלק (י) ל"א אמר רבי אבא [וּ] אמר שמואל הכי קחני ינ' שישבו לאכול כאחת אע"פ שכל אחד ואחד אוכל מככרו אינן רשאין ליחלק אי נמי כי הא דרב הונא דאמר רב הונא "ג' שבאו מג' חבורות אינן רשאין ליחלק אמר רב חסדא והוא שבאו מנ' חבורות של ג' בני אדם 'אמר רבא

אף ברכו . שפיר דמי ומיהו טוב לו להיות בכלל המברכים : פנינא . סייעתה לשמוחל : ששה נחלקין . אם רצו ליחלק לשתי חבורות ולזמן אלו לעלמן ואלו לעלמן רשאין הן שהרי יש זימון כאן וכאן: עד עשרה. כלומר וכן ז' וכן ח' לשתי חבורות וכן ט' לשתי חבורות או לשלשה עד טשרה אבל אם היו עשרה חלה עליהן תורה אור

הזכרת השם ואם יחלקו לא יהיה שם הוכרה אין נחלקין עד שיהיו שם משרים: ה"ג ולי למרת ברכו עדיף אמאי ששה נחלקין. אם ירנו הא מעיקראיכולין לומר ברכו והשתא תו לא אמרי : אלא לאו ש"מ . אף ברכו קחמר מתני' וכיון דמתני' אף ברכו החמר מסתברה היה שטוב לו לחדם להיות מן המברכים וסייעתא דשמואל וגירסא הכי איתא ששה (ג)עד עשרה ואי אמרת ברכו דוקא אמאי ששה נחלקין אלא לאו ש"מ אף כרכו ש"מ: שמואני ומברכתך יברך (את) בית עברך לעולם סנ"ם. דמתני' אף ברכו קאמר: בז מברכתך יברך (את) בית עבדך דעודם וסנקדנין. דווקנין תופסין אותו על מפנים בשאלה שאני בשאלה גמי הכתיב "הרחב

שהוליה עלמו מן הכלל : ומעובו כרי זה בור. שממעט בתגמוליו של מקום (סנסדרין יו:) דמשמע דבר מועט כדי חיים:בשמלה שאני . שהשואל שואל כעני על פתח שאינו מרים ראש לשאול שאלה גדולה: הרחב פיך. לשאול כל תאותך: מיים ה"ו בור. דהוליא עלמו מן הכלל: מתני איפכא . חיים עדיף שכולל את כל באי עולם: נברך שאכלנו משלו. משמע שהוא יחידי שהכל אוכלים משלו: למי שאכלנו משלו. משמע מרובים הן זה זן אתוה וזה זן את זה ולפי דבריו מברך את בעל הבית: התם מוכחה מילחה. דבמעשה נסים ליכא למימר מרובין:כדחכן על המזון שאכלנו. ולא קתני (ד) משלו:ואידך. עוברים ממקור נפקא ואכן ממקהלות דרשיכן: סלכה כר"ע. בבהמ"ז דחחד

עשרה ואחד עשרה רבוא: מברפינן

מלחם מלחם. רים גלותה מחריך

בסעודתו ואכן כל ג' וג' שגמרו

סעודתן מזמנין בקול נמוך ויושבין אחר הברכה עד שגמר ריש גלותא ויזמנו הוא והיושבין אללו בקול רם ולקמן פריך וניפקו בברכה דריש גלותה: שמע ריש גלותה . חם היו מזמנין י' י' היה לריך המברך להגביה קולו וישמע ריש גלותא ויחרה לו שאנו עושין חבורה לעלמנו בפרהסיא אע"ג דמפקי נפשייהו מידי זמון של הוכרת השם וכי הדר מומן ריש גלותא בהזכרת השם לאו אינהו נפקי ביה כדאמר רבה תוספאה דאין זמון [20] למפרע אפ"ה ניחא להו בהכי משום דאוושי כולי עלמא שהיו שם מסובין רבים ואין קול המברך נשמע:ובריך לדעמים. לעלמו בלא זימון: למפרע. משבירך וידי זמון לא ילא: פתיא . כלי חרם כדחמר (ב"ז ד' לג:) הני [20] פחיותה דבי מכסי : בהדי פלוגהה למס לך. טוב לך לאחוז דברי רבי ישמעאל שאף ר"ע מודה דכי אמר המבורך טפי עדיף אלא שאין לריך: בותברי אינן רשאין ליחלק דאיתחייבו להו בזמון : וכן ד'. אין הג' מומנין והיחיד יחלק מהם דאיהו כמי חיקבע בחובת זמון: ששה

נחלקים. כדי זמון לכאן וכדי זמון

לכאן: עד עשרם. אבל עשרה אין נחלקים דאיתחייבו להו בזמון הוכרת השם עד שיהא עשרים ואז יחלקו אם ירצו לשתי חבורות: בב" ג' שבאו משלש מבורום . וכדמסיים רב חסדא שבאו מג' חבורות של ג' בני אדם בכל חבורה ונתחייבו אלו בזמון ועמד אחד מכל חבורה ונלטרפו שלשה לחבורה אחת חייבין לזמן ואינן רשאין ליחלק שכבר הוקבשו ואפי' לא אכלו אלו השלשה משנלטרפו יחד שכבר גמרו סעודתן עם הראשונים:

[תוספתה פיה]

תוספתה ברכוי

ודמחחני כי"ף וכח"ם